

SÈRIE 1**Per a totes les preguntes.**

Tal com consta als Criteris Generals, la prova d'Història ha de servir tant perquè l'alumnat demostrï el seu nivell de coneixements factuais com per valorar la seva capacitat per raonar i elaborar respostes a partir de la pròpia reflexió sobre conceptes, fets i problemàtiques històriques, basades ambdues en les competències i coneixements adquirits a través del procés d'aprenentatge. En funció d'això, la correctora o corrector valoraran tant la maduresa de l'alumnat a l'hora d'elaborar les seves pròpies respostes de manera ordenada, coherent i utilitzant el llenguatge històric adequat, com el seu nivell de coneixements. En general, a l'hora de puntuar, es tendirà a valorar positivament allò que l'alumnat porti més que no a restar allò que no hagi inclòs.

Les puntuacions assignades a cada exercici i a les diferents parts de cada exercici contingudes als criteris generals de la prova d'Història **són d'ús obligatori**.

Les pautes de correcció de les diferents subpreguntes que segueixen tenen per objectiu facilitar la tasca correctora i contribuir a l'homogeneïtzació dels resultats d'aquesta. Tenen caràcter **orientatiu i no han de suposar l'alumnat hagi d'haver reproduït els continguts que consten de manera completa per obtenir la màxima puntuació**.

Igualment, el fet que les respostes de les **preguntes número 2**, especialment quan siguin del tipus *Compareu* o altres, no siguin tan extenses com les del tipus *Expliqueu* no ha d'impedir en absolut que obtinguin la màxima qualificació.

En canvi, en la correcció de les **preguntes número 1** la tasca de correcció i puntuació ha de seguir específicament els criteris generals en tot allò referit a la classificació de fonts, enquadrament cronològics i altres.

Opció A**Exercici 1**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0,75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts) consistent en un fragment d'un document de caire jurídic on es planteja un model d'organització política per a Catalunya dins l'Estat espanyol, les denominades Bases de Manresa (0,50 punts).

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï les Bases de Manresa de 1892 en el context de la Restauració en la seva primera etapa (1875-1898) i del naixent catalanisme polític. (0,75 punts)

c) Expliqueu breument el contingut de les bases següents: apartat a de la base primera, base tercera, base quarta, base sisena i base setena. (1 punt)

Cal que l'alumnat expliqui sobre l'apartat a de la base primera que el poder central de l'Estat tindrà cura de les relacions internacionals; que a la base tercera s'institueix l'oficialitat única del català al Principat, i que es podrà emprar en les relacions amb l'Estat; que a la base quarta tot tipus de càrrecs públics a Catalunya, inclosos els militars, hauran de ser exercits per catalans, siguin de naixença o naturalització; que a la sisena totes les atribucions de govern intern del Principat seran exercits pels poders catalans, inclosa l'encunyació de moneda; que a la setena el poder legislatiu català estarà en mans de les Corts catalanes, escollides per caps de casa agrupats per professions i agrupacions gremials.

Pregunta 2

Contesteu només UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu el catalanisme conservador i la figura del bisbe Torras i Bages. Expliqueu què van ser la Unió Catalanista i les Bases de Manresa.
[2,5 punts]

L'alumnat hauria d'explicar què va ser el "vigatanisme", la figura del bisbe Torras i la seva obra principal, *La tradició catalana*, on definí un catalanisme de caire catòlic i conservador basat en la religió, la família i la propietat (1,25 punts); hauria d'explicar què va ser la Unió Catalanista el 1891; i la seva realització fonamental –les Bases de Manresa de 1892– i quin tipus d'Estat proposaven (1,25 punts).

b) Expliqueu qui va ser Valentí Almirall i el tipus de catalanisme que defensava. Expliqueu què van ser el Centre Català, el Memorial de Greuges i la campanya de defensa del Dret Civil català.

[2,5 punts]

L'alumnat hauria d'explicar qui va ser Valentí Almirall, la seva evolució des del federalisme fins al catalanisme progressista, el seu llibre principal (*Lo catalanisme*, 1886) i la reunió del Primer Congrés Catalanista (1,25 punts); hauria d'explicar què van ser el Centre Català (1882); el Memorial de Greuges de 1885 –els seus orígens, contingut i lliurament a Alfons XII– i la campanya en defensa del Dret Civil català de 1889 (1,25 punts).

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0,75 punts).

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una imatge o fotografia (0,25 punts) d'Antonio Ruiz Villalba, obrer de SEAT assassinat a SEAT per la policia franquista el 18 d'octubre de 1971 (0,50 punts).

b) Digueu quin és el context històric de la font. (0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï la font el 1971 durant l'etapa final del Règim de Franco (1939-1975), a Catalunya (0,75 punts).

c) Descriviu i comenteu el contingut de la font. (1 punt)

Cal que l'alumnat descrigui la font, en tant que es tracta d'una imatge o fotografia de l'obrer de SEAT Antonio Ruiz Villalba, mort per la policia franquista el 18 d'octubre de 1971, i que comenti el text "asesinado en SEAT por la policia franquista por defender la dignidad y la libertad de la clase obrera", en tant que mostra del llenguatge de l'oposició antifranquista durant els anys de vigència del Règim (1 punt).

Pregunta 2

Contesteu només UNA de les dues qüestions:

a) Expliqueu la política econòmica franquista adoptada a partir del 1959 i les conseqüències que va tenir fins al 1973 [2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui la nova política econòmica liberalitzadora i *desarrollista* adoptada pel Règim franquista arran de la posada en marxa el 1959 del Pla d'estabilització i l'abandó de la política autàrquica vigent fins aleshores, així com la importància del sector tecnòcrata vinculat a l'Opus Dei en tant que impulsor del canvi (1,25 punts); cal que expliqui els efectes que la nova política econòmica tingué sobre la industrialització, la urbanització, les migracions interiors i exteriors, el turisme i la inversió estrangera, fent esment als *Planes de Desarrollo*, fins a l'arribada de la crisi econòmica de 1973 (1,25 punts).

b) Expliqueu les lluites de l'oposició antifranquista durant els anys seixanta i fins a la mort del dictador [2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui el sorgiment d'un nou moviment obrer arran dels canvis econòmics i socials que experimentà Espanya a partir dels anys seixanta; el paper de l'oposició democràtica i nacionalista, incloent-hi el del PCE-PSUC, CC.OO. i altres moviments sindicals clandestins; l'ETA; les forces democràtiques, autonomistes i/o nacionalistes a Catalunya i al País Basc (1,25 punts); a l'increment de la lluita obrera i popular arran de la crisi de 1973; a la repressió franquista; a les instàncies i plataformes unitàries de l'oposició; i a la fallida del profranquisme de l'Església catòlica en relació amb el postconcili Vaticà II (1,25 punts).

Opció B**Exercici 1**

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta.
[0,75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una il·lustració o dibuix que conté un acudit, o com un acudit (0,25 punts), publicat en un periòdic o revista, *Blanco y Negro*, l'11 de febrer de 1893.
(0,50 punts)

b) Digueu quin és el context històric de la font.
[0,75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant el període de la Restauració, en la seva primera etapa (1875-1898). (0,75 punts)

c) Comenteu el text següent que conté la font:

Después de pasar muchos pésimos ratos, el Ministro "encasilla" a los candidatos. Y arreglado "el asunto" del mejor modo, dice mirando al cielo: "¡Dios sobre todo! A los Gobernadores dice severo: "Coacciones y chanchullos jamás tolero. Los votos solamente quiero que valgan...con que así, 'hagamos votos' porque estos salgan"
[1 punt]

Cal que l'alumnat destaquï aspectes com el doble llenguatge contingut en la font quan diu "coacciones y chanchullos jamás tolero" i després afegeix "hagamos votos", en el sentit de fabricar-ne fraudulentament; les ordres als governadors, o l'encasellament dels candidats. Tanmateix, no es demana a l'alumnat que expliqui aquí conceptes com l'"encasillado", ja que la pregunta va referida a la font, es cenneix a ella i no implica explicació del tema (1 punt).

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu quins van ser els dos grans partits de la Restauració. Esmenteu-ne els líders, expliqueu-ne les diferències polítiques i, en general, com funcionava el sistema polític des de l'inici d'aquesta etapa fins al 1898. [2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui els dos partits principals, conservador i liberal; els seus líders, Cánovas del Castillo y Sagasta; el primer amb més pes entre les classes altes i més preocupat per l'ordre públic, la protecció de l'Església i el conservadorisme en general, i el segon, entre les classes mitjanes i més preocupat per les llibertats individuals i per la separació entre

l'Església i l'Estat (1,25 punts); cal que expliqui el sistema de torn pacífic, el falsejament del sistema electoral i les eleccions (1,25 punts)

b) Expliqueu la crisi del sistema de la Restauració, a partir de 1898 i fins al 1909, fent esment al regeneracionisme, al republicanisme, la Solidaritat Catalana i la Setmana Tràgica. [2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui l'impacte de la pèrdua de les colònies de 1898 sobre la política i la societat espanyoles; el regeneracionisme que buscà "regenerar" el país atenent a l'educació i al foment de la riquesa, els polítics que l'adoptaren i llurs actuacions; l'evolució del republicanisme catalanista, d'una banda, i el d'Alejandro Lerroux i el Partido Republicano Radical, de l'altra (1,25 punts); els fets de 1905, la Solidaritat Catalana, el problema del Marroc i la Setmana Tràgica de 1909 (1,25 punts).

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0,75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en un document públic de caire jurídic-polític (0,25 punts), un fragment del Decret de Col·lectivitzacions de la Generalitat de Catalunya del 24 d'octubre de 1936 (0,50 punts)

b) Digueu quin és el context històric de la font. (0,75 punts)

Cal que l'alumnat situï la font durant la Guerra Civil (1936-1939), a Catalunya, als pocs mesos de l'inici d'aquella (0,75 punts)

c) Comenteu el contingut de la font. (1 punt)

Cal que l'alumnat comentï l'explicació que fa el Decret de l'esclat de la guerra i la desigualtat existent a Catalunya, així com també la classificació que fa entre empreses col·lectivitzades i privades, i de qui les ha de regir (1 punt).

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

a) Expliqueu la Guerra Civil a Catalunya, des de l'inici fins als Fets de Maig de 1937, incloent-hi també aquests darrers (2,5 punts)

Cal que l'alumnat expliqui el fracàs del cop a Catalunya després de les lluites als carrers de Barcelona; la dualitat de poders a Barcelona entre el govern de la Generalitat i el Comitè de Milícies Antifeixistes, així com la progressiva recuperació del poder per la Generalitat amb el govern Tarradellas; la repressió, i la promulgació del Decret de Col·lectivitzacions (1,25 punts); cal que expliqui les causes dels Fets de Maig, llur desenvolupament i conseqüències (1,25 punts).

b) Expliqueu la Guerra Civil a Catalunya des dels Fets de Maig (sense explicar-los) fins que es va completar la conquesta franquista de tot el territori català (2,5 punts)

Cal que l'alumnat expliqui l'establiment del govern central a Barcelona i les tensions que s'anaren donant entre aquest i el de la Generalitat de Catalunya; el problema dels refugiats i el dels abastiments (1,25 punts); la batalla de l'Ebre, l'ofensiva franquista de finals de desembre de 1938 i el progressiu i ràpid avanç cap a la frontera francesa, amb els bombardejos i l'èxode a França (1,25 punts).